

nu ikke findes i den, men at man vedtog, ikke at indføre disse Bemærkninger i den nu foreliggende Betænkning, idet det jo kunde forbeholdes. Enhver heri Salen at ytre, hvad han om de enkelte Punkter maatte finde hensigtsmæssigt at anføre.

Judenrigsministeren: Der er i den foreliggende Betænkning fremsat nogle almindelige Bemærkninger angaaende Domainedirektorats Budget, som er mig nøie bekendt fra min Stilling som Domainedirektor, og jeg skal derfor tillade mig at meddele nogle Oplysninger i saa Henseende.

Jeg skal først fremhæve et Punkt, nemlig Spørgsmaalet om en Udgift af indtil 1000 Rbd., der efter en kongelig Resolution skulde anvendes som Bidrag til Vedligeholdelse af Gamle Kongevei ved Kjøbenhavns Amtsråd. Det er her udtalt, at denne Udgift bør paaligge vedkommende Veicomune, og at der er Anledning til at søge hiin fgl. Resolution forandret, men naar denne fgl. Resolution skulde forandres, saa maatte det, naar Amtsrådet paa Amtets Begne ikke fravaldt den erhvervede Ret, — hvilket det ei vil — ske ved Lov. Jeg maa dertil føie, at denne Post paa ingen Naade staaer isoleret, men at der er mangfoldige andre Poster, der stige op til i Alt 30 a 40,000 Rbd., nemlig forskellige Refusioner og Ydelse, der paahvile Domainedirektorat, navnlig til Kirker, til Skoler, til visse Embedsmænd, og en Mængde Deputater o. s. fr. Det hele Forhold er nu bragt under Forhandling, som ogsaa meddeelt i Domainedirektoratets Budget, med vedkommende Ministerier, hvorunder de Personer og Indretninger høre, til hvilke disse Ydelse gaae. Det har nu forekommet mig, at naar denne Sag skal ordnes, er der tvende almindelige Synspunkter, der maa fastholdes. En stor Deel af disse Ydelse maa nemlig ansees for at være contractmæssigt begrundet, som et Bederlag for Rettigheder, der ere erhvervede for Domainerne af Krønen i en ældre Tid. De kunne nu for det Første ikke retfærdigt ophæves, naar de virkelig ere et saadant Bederlag, og dernæst kan der vel heller ikke, synes mig, være Tale om ved Lov at drage selve Spørgsmaalet, om en vis Ydelse er en contractmæssig

Præstation, eller om det er en af Naade bevilget Præstation, fra Domstolenes Afgjørelse. Naar en Lov derfor skulde udkomme, og den skulde være retfærdig, saa mener jeg, at den maatte forbeholde alle Communer og Indretninger, og navnlig ogsaa Kjøbenhavns Amtsråd, at faae hvert Spørgsmaal afgjort ved Domstolene, og navnlig i dette Tilfælde her, om disse 1,000 Rbd. maa ansees som tilkommende Amtsrådet efter contractmæssig Afgjørelse. Der vare nogle forresten ubetydelige Forpligtelser, som efter Amtsrådets Paastand skulde paahvile Statskassen, som tillige bleve afgjorte ved den saadne kongelige Resolution, der iøvrigt, saavidt jeg veed, skal være givet imod det daværende Rentekammerets Indstilling af Hans Majestæt Kongen selv. Der imod er der vistnok mangfoldige andre Ydelse — og det er muligt, at denne ogsaa kunde henføres hertil — der kun ere bevilgede af kongelig Naade, og med Hensyn til hvilke der ikke kan opvises nogenformelt retlig Adkomst til Erhvervelsen; de ere givne som en kongelig Begunstigelse. Der taler nu, saavidt jeg skjønner, meget Mere for, at disse Ydelse blive ved Lov bestemte at skulle afhænge af Bestemmelser i Finantsloven, saaledes at det blev forbeholdt den lovgivende Magt at afgjøre, om der var særegen Grund til at lade slige Begunstigelser vedblive, eller om der var Grund til at nægte det, saa at de ikke længere kunde erholdes. Jeg skjønner saaledes ikke rettere, end at dette ene Punkt, der to Gange tidligere er fremhævet af Landsstingets Finantsudvalg, maa afhænge af, hvilke Bestemmelser man kommer til med Hensyn til det større almindelige Spørgsmaal, der ogsaa omfatter dette.

Hvad angaaer den ogsaa gjentagende fremsatte Bemærkning om, at man maatte ønske, at Landgildebønnen og Landgildesmørret paa Bornholm blev erlagt efter Capitelstarten med Penge og ikke in natura, saa maa jeg bemærke, at Staten har intet Tab havt ved at modtage disse Ydelse in natura, men at den tværtimod ved Opkrævelsen har havt en lille Fordeel deraf, selv naar Auctionsomkostningerne regnes fra. Men desuagtet har den tidligere Bestyrelse, Rentekammeret, allerede